

EKONOMI & POLITIK

Redaktör: Eva Parkrud 031-62 41 13

Hårt tryck på Skatteverket

DEKLARATION

Hundratusentals svenskar har ännu inte deklarerat. Den som väntat med sina frågor till de sista dagarna får räkna med långa telefonköer hos Skatteverket.

På måndag den 5 maj är det sista dagen att deklarerat. Ungefär 25 procent väntar till de sista dagarna med att skicka in sina uppgifter.

– Ofta är det de med de mest komplicerade frågorna som skjuter på det. Vi kan inte då ha bemaning så att alla får ett snabbt svar, säger Kay Kojer, utvecklingsledare på Skatteverket.

DET INNEBÄR ATT trycket på telefonlinjerna kommer att vara hårt fram till måndag, när gongongen slår vid midnatt. Myndigheten har extraöppet, men det finns ändå tider man ska undvika att ringa på.

– Man borde absolut inte deklarerat mellan klockan 19 och 23 på lördag, söndag och måndag. Det är inte lika många som ringer på dagtid, då kommer man fram fortare, säger Kay Kojer.

HAR DU VÄNTAT så här länge, förbered dig på telefonkö alltså.

En vanlig fråga så här i sista minuten är om det går att få anstånd med deklARATIONEN.

– Det är de lite mer panikartade frågorna som kommer nu. Folk upptäcker till exempel att de inte har alla papper. Om man uppger ett rimligt skäl får man anstånd i en eller två veckor, men inte mer än så.

KAY KOJER TROR inte att så många glömmer att deklarerat helt och hållet, men har man till exempel sålt aktier och plötsligt kommer på att det saknas en avräkningsnota från banken så tar det någon vecka att få en sådan.

ANNARS ÄR DET vanligt med tekniska frågor så här på slutet, som man skaffar sig en e-legitimation eller gör när man inte hittar sin deklARATION.

– Sedan är det alltid det här med avdragen för resor till och arbetet som folk frågar om.

Den som inte deklarerar i tid tvingas betala en förseningsavgift på 1 000 kronor. Dröjer deklARATIONEN längre än tre månader stiger beloppet successivt.

TT

Fakta: Många kvar

■ Drygt 3,7 miljoner hade deklarerat elektroniskt fram till i onsdagsmorse. Totalt väntar sig Skatteverket över 7,6 miljoner deklARATIONER. Cirka 25 procent brukar komma in de sista dagarna.

■ Skatteverket har utökade telefon-tider de närmaste dagarna:

■ Torsdag 1 maj: klockan 10-16

■ Fredag 2 maj: klockan 8-20

■ Lördag 3 maj: klockan 10-20

■ Söndag 4 maj: klockan 10-24

■ Måndag 5 maj: klockan 8-24

Källa: Skatteverket

PÅ STUDIEBESÖK. Överst till vänster Josephine Gakii Gatua från Kenya, underst till vänster Laura Villalobos från Costa Rica. Båda är doktorander vid Handels-Hans Eek, arkitekt och passivhusexpert, berättar om skolan i bakgrunden. Till höger kursledaren Thomas Sterner.

DE SKA LÖSA KLIMATFRÅGAN

UTBILDNING: DOKTORANDER FRÅN HELA VÄRLDEN PLUGGAR MILJÖ

De kan vara framtidens ministrar och centralbankschefer. Nu har de precis läst klart en kurs på Handelshögskolan i Göteborg om hur man kan lösa miljöproblem.

Hur kan man med politiska och ekonomiska styrmedel förbättra miljön och ta tillvara på naturens resurser?

33 forskarstudenter från 15 länder har just kommit lite närmare svaret, efter att ha avslutat en fem veckor lång kurs i miljöekonomi på Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

– Det handlar om allt från minskad tillgång på vatten i Indien och hur det påverkar bevattningen, till klimatförändringar och spridning

av malaria. Framförallt handlar det om vilken politik man ska bedriva. Ska man subventionera vattnet i Indien för att få folk att vattna mer, eller ska man snarare beskatta det för att folk pumpar ut för mycket och att det orsakar vattenbristen? säger Thomas Sterner, professor i miljöekonomi på Handels- och kursledare.

DE FLESTA DOKTORANDER som deltar i kursen kommer från utvecklingsländer. Ett tydligt mål är att de

så småningom ska åka tillbaka till sina respektive länder och fortsätta jobba med miljöekonomiska frågor där. Syftet är att göra världens miljöpolitik lite mer jämlik.

Thomas Sterner berättar om när han nyligen var i Berlin för att gå igenom den tredje delrapporten från FN:s klimatpanel med delegater från olika länder.

Från Japan kom det 25 personer, vilket innebär att de kunde jobba i skift och däremellan ha tid för att prata i informella nätverk.

– Från länder som Mali däremot kanske det bara kommer en enda person, som i bästa fall har läst en masterskurs. Då är ändå klimatfrågan mer avgörande för till exempel Mali och många andra afrikanska länder. Ändå har de inte en rimlig utbildning och har inte fått möjlighet att bli tillräckligt insatta i frågorna, vilket gör att de inte fullt ut kan utnyttja klimatförhandlingarna. Det är något vi vill råda bot på.

HITTILLS HAR 200-300 doktorander gått kursen och Thomas Sterner träffar numera tidigare deltagare nästan var han än hamnar i världen.

Hans förhoppning är att de ska vara med och påverka i toppen av sina respektive länder, som ministrar, professorer, i delegationer och liknande.

– En blev nyligen statssekreterare

Bild: HENRIK BJÖRNSSON

i Göteborg. Stora bilden: kursdeltagarna besöker Alingsås för att titta på passivhus.

i Tanzania och jag vet flera centralbankschefer som har utbildats i Göteborg. I många afrikanska länder är det få som har en doktorsexamen, så när man kommer tillbaka till sitt hemland kan man förhållandevis snabbt få rådgivande positioner. En del blir politiker, andra stannar i den akademiska världen och fortsätter att forska, säger Thomas Sterner.

De flesta doktorander som deltar i kursen kommer från utvecklingsländer

JUST DEN HÄR dagen är studenterna i Alingsås och tittar på passivhus. Josephine Gakii Gatua är från Kenya. Hon doktorerar vid Handels i Göteborg.

– Vid den här kursen har vi fått lära oss vilka instrument man kan använda för att ta kontrollen över klimatförändringarna. Det har verkligen varit en ögonöppnare, säger hon.

När doktorandutbildningen är klar vill hon åka hem och forska. Helst skulle hon vilja jobba med hälsofrågor.

Fakta: Miljöekonomi

■ Femveckorskursen ges vartannat år. Varje gång får Handels hundratals ansökningar. De studenter som väljs ut ska dels ha höga ambitioner, dels ska det finnas hög sannolikhet att de återvänder till sina respektive hemländer för att använda kunskaperna där.

■ Deltagarna den här terminen kommer bland annat från Etiopien, Ghana, Chile och Indien. Vissa är doktorander i Göteborg, andra kommer hit enbart för den här kursen, finansierade av Sida.

■ En gång har en sittande minister deltagit i kursen. Det var Ugandas dåvarande miljöminister, redan på 90-talet.

■ Lärarna kommer från nio olika länder.

■ Thomas Sterner är huvudförfattare till ett av kapitlen i den tredje delrapporten från FN:s klimatpanel IPCC. Delrapporten presenterades i Berlin i mitten av april och fokuserade på hur utsläppen av växthusgaserna ska kunna minskas.

– Det är ju relaterat till miljön. Vatten och hälsa hänger till exempel ihop och jag skulle vilja jobba med utveckling på det området.

En annan som deltar i årets kurs är Laura Villalobos. Hon jobbade på ett forskningsinstitut i Costa Rica när hon fick en doktorandjänst vid Handels i Göteborg.

Nu är hon på sitt andra år av fem. Så småningom vill hon tillbaka till sin arbetsplats för att undervisa i miljöfrågor.

– Då kommer den här kursen att vara väldigt, väldigt användbar, säger hon. Det har varit en bra mix mellan teori och praktik, vi har fått lära oss hur olika politiska modeller har implementerats.

EN FRÅGA SOM hon tycker är särskilt intressant, och som är stor i Costa Rica, är skogspolitik.

– Vi var det första landet där staten började betala skogsägare för att de inte skulle hugga ner sina träd.

Att plugga i Göteborg är väldigt annorlunda från Costa Rica, tycker hon. Här har studenterna mycket mer direktkontakt med lärarna.

– De är öppna, vill gärna diskutera och ger mycket feedback.

ELIN FREDRIKSON

031-62 46 29 elin.fredrikson@gp.se

Bankchef varnar för ny finanskris

STOCKHOLM: Handelsbankens vd Pär Boman varnar för ny finanskris. Det ovanligt stora pengaflödet på världens finansmarknader söker sig till allt mer riskfyllda objekt – något som kan leda till en ny kreditmäll.

Pär Boman ser tendenser på finansmarknaderna som påminner om åren före den omfattande finanskrisen 2008.

Signalerna han refererar till är den rekordlåga prisskillnaden mellan kreditrisker, alltså att räntan på att låna ut till högriskprojekt bara är marginellt högre än att låna ut till säkrare låntagare.

– Det här är en grogrund för obalanser på kreditmarknaden, säger Boman, i samband med att banken redovisade sin kvartalsrapport. (TT)

Kinas ekonomi väntas gå om USA i år

STOCKHOLM: USA kan bli omkörnt av Kina som världens största ekonomi redan i år. Det är betydligt tidigare än ekonomiska bedömare tidigare förutspått. Fast bara enligt ett mått som tar hänsyn till prisnivåer i olika länder.

Så sent som 2005 räknade Världsbanken-ledda International Comparison Program (ICP) med att Kinas ekonomi bara var ungefär hälften så stor som USA:s. Men på valborgsmässoafton kom nya siffror som visar att Kina kan gå om USA som största ekonomi redan senare i år, snarare än runt år 2020 som många ekonomer tidigare har trott, skriver Financial Times. (TT)

Många tror på mer privat i välfärden

STOCKHOLM: Trots debatten om vinster i välfärden tror närmare hälften av landets kommunpolitiker att andelen privata utförare i välfärden är större om tio år än i dag. En majoritet av samtliga partier utom Vänsterpartiet tror att andelen är minst densamma som i dag, enligt en enkät beställd av tidningen Dagens Samhälle. Enkäten har besvarats av drygt 3 000 lokalpolitiker.

25 procent av kommunalpolitikerna tror på en oförändrad nivå medan 16 procent gör bedömningen att de privata utförarna kommer att minska.

– Resultatet speglar en tydligt skillnad mellan rikspolitiken och kommunpolitiken, säger statsvetaren Peter Santesson till tidningen. Han är chef för opinionsanalys på Demoskop som gjort undersökningen.

Även om det finns stora partiskillnader visar siffrorna att också på den rödgröna sidan, S, V och MP, tror en klar majoritet på oförändrad eller ökande andel privata utförare. (TT)

Besvikelse över Twitter-tillväxt

STOCKHOLM: Twitter ökade omsättningen under det första kvartalet i år. Men bolaget fortsätter att gå med förlust och användartillväxten blev en besvikelse för investerarna som omedelbart straffade aktien. Årets första kvartalsrapport var Twitters andra sedan börsintroduktionen i november och släpptes efter New Yorkbörsens stängning på tisdagen. Mikrobloggerens omsättning steg till motsvarande drygt 1,6 miljarder kronor. Det är en ökning med hela 119 procent jämfört med föregående kvartal, ändå föll aktien med nästan 10 procent i efterhand.

Bolaget – som aldrig gått med vinst – fortsätter att visa röda siffror. Kvartalsförlusten blev motsvarande 870 miljoner kronor. Men orsaken till investerarnas besvikelse är en annan och handlar om tillväxten av aktiva användare. (TT)

Etanol riskerar ge motorskador

STOCKHOLM: Bilar som kan köras på både bensin och etanol riskerar att få motorskador när de körs på etanol. Försäkringsbolaget If ser en tydlig överrepresentation av etanoltankade bilar när det gäller vissa maskinskador.

– Vi har helt klart mer problem med de bilar som körts på etanol, säger Dan Björk, chef för bolagets teknikgrupp.

Försäljningen av etanol minskar. Förra året såldes 22 procent mindre än året innan och hittills i år fortsätter nergången. Under första kvartalet gick försäljningen av E85 ner med en procent, enligt Svenska petroleum- och biodrivmedelinstitutet (SPBI). Antalet etanolbilar är dock konstant.

SPBI undersöker för närvarande vad som ligger bakom etanolminskningen. Slutsatserna beräknas vara klara i slutet av maj. (TT)